

Uitvoeringsovereenkomst Familiebeleid GGNet

Ondergetekenden:

- 1) De Familieraad van GGNet, in de RVE vertegenwoordigd door , hierna te noemen: 'Familieraad';
- 2) De RVE..., gevestigd te, vertegenwoordigd door ... (naam RVE directeur), hierna te noemen: 'GGNet';
- 3) De Raad van Bestuur van GGNet, hierna te noemen 'het bestuur'.

Ondergetekenden hierna gezamenlijk aan te duiden als 'partijen'.

Overwegende dat:

- Het belang van familieparticipatie binnen de ggz steeds breder wordt onderkend;
- De samenwerking binnen de driehoek cliënt-familie-hulpverlener een duidelijke meerwaarde heeft voor alle betrokken partijen;
- De betrokkenheid van familie/naastbetrokkenen een belangrijke randvoorwaarde is bij de realisatie van rehabilitatie en herstel, zoals verwoord in de visie langdurende zorg;
- Deze betrokkenheid nog niet binnen alle RVE's vanzelfsprekend is;
- Het van belang is familiebetrokkenheid te stimuleren en te faciliteren, met name in de langdurende zorg (zowel klinisch als ambulante) en, voor zover opportuun, in de kortdurende zorg.

Zijn als volgt overeen gekomen

Artikel 1. Doel

1. Het uiteindelijke doel van het familiebeleid van GGNet is het vorm geven aan de triade cliënt, hulpverlener en familie/naastbetrokkenen. Om dit te bereiken geven partijen gezamenlijk uitvoering aan de verankering van het familiebeleid in de werkprocessen van GGNet
2. Partijen streven ernaar, de familie een actieve rol te laten vervullen bij de behandeling, verzorging en de begeleiding van de cliënt.
3. Dit met inachtneming van ieders verantwoordelijkheden, de wensen van de cliënt en de effectiviteit van de hulpverlening.

Artikel 2. Duur en verlenging

1. Deze overeenkomst gaat in per 1 januari 2010 en is aangegaan voor de duur van drie jaar, zodat deze, behoudens verlenging als bedoeld in lid 3, eindigt op 1 januari 2013.
2. Deze overeenkomst wordt jaarlijks geëvalueerd door de directeur van RVE X en de vertegenwoordigers van de Familieraad, om te zien of en in hoeverre de met deze overeenkomst beoogde doelstellingen worden behaald zodat zondig kan worden

bijgestuurd. De Raad van Bestuur wordt van de uitkomst van deze evaluatie op de hoogte gesteld.

3. Bij het ingaan van deze overeenkomst wordt geëxpliciteerd welke resultaten bereikt moeten worden en hoe deze gemeten en geëvalueerd zullen worden. Indien aan het eind van de looptijd van deze overeenkomst uit de evaluatie blijkt dat er onvoldoende resultaat is bereikt, wordt de overeenkomst verlengd met de periode van telkens één jaar, totdat het familiebeleid naar het oordeel van zowel de Familieraad en de directeur van RVE X voldoende is verankerd.

Artikel 3. Uitgangspunten

1. Deze uitvoeringsovereenkomst is gebaseerd op de modelregeling betrokken omgeving uit 2008.
2. In de hulpverlening aan psychiatrische cliënten dienen de drie betrokken partijen, cliënt, hulpverlener en familie/naastbetrokkenen, elk hun inbreng te hebben.
3. Uitgangspunt is dat de cliënt zelf afspraken maakt met familie/naastbetrokkenen over hun betrokkenheid. De directeur van RVE X stimuleert dit.
4. Indien een cliënt vanwege zijn geestestoestand (tijdelijk) zelf geen afspraken kan maken en hij deze vooraf ook niet kenbaar heeft gemaakt, bijvoorbeeld in de vorm van een zelfbindingsverklaring, wordt gehandeld volgens de wet. Dit houdt in dat geen afspraken worden gemaakt met familie/naastbetrokkenen, tenzij op basis van goed hulpverlenerschap tot een ander besluit wordt gekomen. Dit besluit wordt met redenen omkleed en vastgelegd in het dossier
5. Indien de cliënt niet wil dat familie/naastbetrokkenen bij de hulpverlening worden betrokken of geïnformeerd, respecteert GGNet dit. Dit wordt in het dossier vastgelegd. In dat geval verstrekt GGNet slechts niet-persoonsgebonden informatie, waarmee algemene informatie over de gang van zaken binnen GGNet wordt bedoeld. In bijlage 1 wordt deze informatie nader gespecificeerd. Deze informatie wordt gegeven door een medewerker die niet bij de behandeling van de betreffende cliënt is betrokken.
6. Omgekeerd geldt dat familie/naastbetrokkenen niet zonder hun instemming kunnen worden geïnformeerd over of betrokken bij de zorg. Indien familie dit niet wil wordt dit aangetekend in het dossier.
7. De op basis van deze uitvoeringsovereenkomst gemaakte afspraken mogen niet leiden tot aantasting van het recht op zelfbeschikking van de cliënt.

Artikel 4. Rollen familie/naastbetrokkenen

Binnen het behandelproces nemen de familie/naastbetrokkenen een viertal rollen in, die alle in het beleid van GGNet moeten worden betrokken:

- a) Allereerst als familielid/naast betrokkene van de cliënt;
- b) Samenwerkingspartner in de zorg in het belang van de cliënt;
- c) Informant, beschikkend over voor GGNet relevante informatie en ervaringsdeskundigheid;
- d) Zorgvrager, voortvloeiend uit de psychiatrische aandoening van hun naaste, zich vertalend in onder meer behoefte aan psycho-educatie en nazorg na ernstige incidenten.

Artikel 5. Taken en verantwoordelijkheden GGNet

Het stimuleren en faciliteren van een organisatiebreed familiebeleid is de taak van GGNet. Daarbij kunnen verschillende verantwoordelijkheden worden onderscheiden:

- a. De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor de verankering van het familiebeleid in het algemene beleid van GGNet door het onderwerp op te nemen in de jaarlijkse P&C cyclus.

De Raad van Bestuur en de Familieraad hebben minimaal 2 x per jaar overleg over de voortgang en de resultaten van dit beleid;

- b. De RVE directeur is verantwoordelijk voor de verankering van het familiebeleid in de werkprocessen van de betreffende regio. De RVE directeur en de regionale vertegenwoordiger van de Familieraad hebben minimaal 2x per jaar overleg over de voortgang en de resultaten;
- c. De RVE directeuren kiezen uit hun midden een ambassadeur, die namens de directeuren toeziet op de voortgang van de implementatie van het regionale familiebeleid. Het onderwerp wordt tweemaal per jaar geagendeerd voor het directeurenberaad en voorbereid door de ambassadeur.
- d. Indien er verschil van mening ontstaat tussen de RVE directeur en de Familieraad, is de ambassadeur de eerst aangewezen om hierin te bemiddelen. Indien deze bemiddeling niet het gewenste effect oplevert, fungeert de Raad van Bestuur als escalatieautoriteit.

Artikel 6. Taken en verantwoordelijkheden familie/naastbetrokkenen

1. De Familieraad heeft de taak bij te dragen aan de ontwikkeling en de implementatie van familieparticipatie op RVE niveau.
2. De Familieraad is verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van kennis en kunde op het gebied van zowel de ontwikkeling als de implementatie van familiebeleid, inclusief best practices van andere instellingen.
3. (Vertegenwoordigers van) Familieleden/naastbetrokkenen kunnen participeren in projecten en expertkringen waaraan zij een zinvolle bijdrage kunnen leveren. Het betrekken van de Familieraad bij relevante projecten en expertkringen maakt deel uit van het beleid van het Kenniscentrum.
4. Familieleden/naastbetrokkenen hebben het recht inbreng te leveren bij de totstandkoming of bijstelling van procedures en beleidsafspraken waarbij zij een rol van betekenis kunnen spelen, waaronder in ieder geval begrepen het suïcidepreventiebeleid en het verlofbeleid.
5. De Familieraad wijst per RVE een verantwoordelijk bestuurslid. Bij ontstentenis van het verantwoordelijke lid kan een beroep worden gedaan op de voorzitter van de Familieraad.

Artikel 7. Bejegening familie/naastbetrokkenen

1. Het familiebeleid van GGNet is gebaseerd op een respectvolle en serieuze bejegening van familie/naastbetrokkenen, zoals geëxpliciteerd in werk- en behandelplannen;
2. Indien de cliënt daarmee instemt, stelt GGNet de familie/naastbetrokkenen op de hoogte van een opname. Dit wordt in het dossier aangetekend.
3. Tenzij de cliënt hieraan geen goedkeuring verleent is het streven er op gericht familieleden/naastbetrokkenen actief te betrekken bij het opstellen, uitvoeren en bijstellen van het behandelplan en de daarop gebaseerde deelplannen;
4. GGNet stimuleert en faciliteert het contact tussen cliënt en familie/naastbetrokkenen, met inachtneming van de wensen en de privacy van de cliënt.
5. Door/in overleg met de cliënt wordt een familielid/naastbetrokkene als contactpersoon aangewezen. Diens naam wordt vastgelegd in het dossier.
6. Indien de behandeling en de in dat kader te maken afspraken (verlof, time out) voorzienbare gevolgen hebben voor familie/naastbetrokkenen, worden zij, indien de cliënt daarmee instemt, bij het maken van deze afspraken betrokken. Deze afspraken worden vastgelegd in het dossier.

Artikel 8. Steun aan familie/naastbetrokkenen

1. Familie/naastbetrokkenen die met instemming van cliënt een rol spelen bij de ondersteuning van de betreffende cliënt, kunnen een beroep op GGNet doen voor:
 - a. Nazorg na ernstige incidenten
 - b. Ondersteunende activiteiten voor het adequaat kunnen omgaan met aan het ziektebeeld verbonden gedragingen van de cliënt
2. In overleg met de cliënt worden met familie/naastbetrokkenen de mogelijkheden voor nazorg besproken in geval van weekendverlof, time-outperiode of ontslag. Op basis van de gebleken mogelijkheden worden nadere afspraken over de invulling gemaakt. Deze afspraken worden vastgelegd in het dossier. Waar nodig en mogelijk worden deze afspraken achteraf met GGNet, cliënt en familie/naastbetrokkenen geëvalueerd.
3. GGNet maakt met instemming van de cliënt procedureafspraken met familie/naastbetrokkenen over wat te doen in geval dreigende of manifeste crises tijdens verlof, time-outperiodes of ontslag. Deze afspraken worden vastgelegd in het dossier. Afwijkingen op deze afspraken worden met beargumenteerd medegedeeld aan de familie/naastbetrokkenen.
4. GGNet wijst familie/naastbetrokkenen op het bestaan van relevante organisaties en activiteiten.

Artikel 9. Informeren van familie/naastbetrokkenen

1. GGNet legt in werkprocessen en behandelprotocollen de afspraken vast die hulpverlener en cliënt maken over het verstrekken van informatie aan familie/naastbetrokkenen.
2. Indien de cliënt geen afspraken wenst te maken over het informeren van familie/naastbetrokkenen, gaat de hulpverlener actief na wat hiervan de reden is, waarbij de uiteindelijke keuze van de cliënt wordt gerespecteerd.
3. Afspraken over informatieverstrekking aan de familie/naastbetrokkenen dan wel het achterwege laten daarvan worden vastgelegd in het dossier..
4. Wanneer de cliënt geen toestemming geeft voor het verstrekken van informatie, hebben familie/naastbetrokkenen alleen recht op het verkrijgen van niet-persoonsgebonden informatie, dat wil zeggen algemene informatie over de gang van zaken in een ggz instelling. Deze informatie is nader gespecificeerd in tabel 1 (zie bijlage) en wordt verstrekt door een medewerker die niet betrokken is bij de behandeling van de cliënt.
5. Wanneer de cliënt wel toestemming geeft voor het verstrekken van informatie hebben familie/naastbetrokkenen ook recht op persoonsgebonden informatie. Deze informatie is nader gespecificeerd in tabel 2 (zie bijlage). Afspraken over deze vorm van informatieverstrekking worden vastgelegd in het dossier en regelmatig geactualiseerd.
6. De beroepscode van de hulpverlener kan er toe leiden dat er in uitzonderlijke situaties geen informatie wordt verstrekt, ook al is er toestemming van de cliënt. Dit wordt met redenen omkleed in het dossier aangetekend en aan de familie/naast betrokkenen meegedeeld.

Artikel 10. Voorzieningen voor familie/naastbetrokkenen

1. GGNet heeft een brochure waarin het beleid met betrekking tot familie/naastbetrokkenen uiteen wordt gezet.
2. De website van GGNet voorziet in informatie voor familie/naastbetrokkenen, waarin in ieder geval de namen, contactgegevens en de bereikbaarheid van de (regionale) aanspreekpunten staan vermeld.

3. GGNet draagt ervoor zorg dat medewerkers en cliënten op de hoogte zijn van het beleid rond het betrekken van familie en naastbetrokkenen bij de zorg.
4. Familie/naastbetrokkenen hebben toegang tot de klachtenregeling van GGNet.

Artikel 11. Overlegstructuur

1. De Familieraad en de directeur van RVE X overleggen twee per jaar, of zoveel vaker als naar het oordeel van beide partijen wenselijk is.
2. Eén van de RVE directeuren wordt benoemd tot ambassadeur van het familiebeleid en krijgt tot taak het regionale familiebeleid te stimuleren en te monitoren.
3. Eén keer per half jaar wordt het onderwerp familiebeleid geagendeerd op het directeurenberaad teneinde de voortgang en de eventuele knelpunten te bespreken.
4. In iedere RVE zijn een lid van de Familieraad en één of meerdere lokale ambassadeurs actief.

Artikel 12. Geschillen

Alle geschillen over de uitleg en de uitvoering van deze overeenkomst, daaronder begrepen die welke slechts door één der partijen als zodanig wordt beschouwd, zullen worden voorgelegd aan een commissie bestaande uit de geneeskundig bestuurder van GGNet, de vanuit het directeurenberaad aanwezen ambassadeur familiebeleid en de voorzitter van de Familieraad van GGNet. De adviezen van deze commissie zijn bindend.

Aldus overeengekomen en getekend in tweevoud,

te Warnsveld
4 februari 2010

Familieraad GGNet

M. Rikhof, voorzitter

Namens de RVE directeuren:

M.A.P.J. Schleijsen

Namens de Raad van Bestuur

C.P.F. Lemke, geneeskundig bestuurder

Bijlage 1. Niet persoonsgebonden informatie

Fase zorgproces	Informatie
Aanmeldingsfase	Over het zorgaanbod: <ul style="list-style-type: none"> - (on)mogelijkheden van de instelling - vervolg(procedure) - alternatieven van hulpverlening Over de rechtspositie: <ul style="list-style-type: none"> - informatierecht van familieleden - klachtenregeling - huisregels - dossiervorming
Indicatie- en hulpverleningsfase	Geen informatie zonder toestemming
Hulpverleningsfase	Over de rechtspositie: <ul style="list-style-type: none"> - klachtenregeling - privacyreglement - dossiervorming - inzage dossier - bewaartermijn en vernietiging dossier - belangenbehartiging van de cliënt - participatie van de cliënt - participatie van de familie bij de hulpverlening - informatierecht van familieleden
Afsluiting en overdracht	Over de rechtspositie: <ul style="list-style-type: none"> - klachtenregeling - dossiervorming - inzage dossier - bewaartermijn en vernietiging van dossier

*Tabel 1. Niet-persoonsgebonden informatie (mag zonder toestemming cliënt worden verstrekt)
Het betreft algemene informatie over de gang van zaken in een ggz-instelling.*

Bijlage 2. Persoonsgebonden informatie

Fase zorgproces	Informatie
Aanmeldingsfase	Idem
Indicatie- en hulpverleningsfase	Over het zorgaanbod: <ul style="list-style-type: none"> - probleemdefinitie - hulpverleningssetting - prognose hulpverlening/behandelduur - bij afwijzing: alternatieven
Hulpverleningsfase	Over de hulpverlening: <ul style="list-style-type: none"> - (behandel)doelen - prognose hulpverlening/behandelduur Over het hulpverleningsplan: <ul style="list-style-type: none"> - hulpverlening/therapie - medicatie - consequenties van de hulpverlening/behandeling - uitvoering/taakverdeling - voortgang - wijzigingen - bezoek/verloftijden Over de kosten: <ul style="list-style-type: none"> - eigen bijdrage - reiskosten
Afsluiting en overdracht	Over de afbouw: <ul style="list-style-type: none"> - planning - ontslagprocedure Over de vervolgprocedure: <ul style="list-style-type: none"> - nazorgplan - terugvalpreventie - taakverdeling - planning

Tabel 2. Persoonsgebonden informatie (mag niet zonder toestemming cliënt worden verstrekt)